

Příloha č. 8

Typové projekty dle jednotlivých prioritních os OP LZZ

Obsah

Prioritní osa 1 – Adaptibilita.....	3
Prioritní osa 2 - Aktivní politiky trhu práce.....	4
Prioritní osa 3 – Sociální integrace a rovné příležitosti.....	7
Prioritní osa 4 – Veřejná správa a veřejné služby	15
Prioritní osa 5 – Mezinárodní spolupráce.....	15

Prioritní osa 1 – Adaptabilita

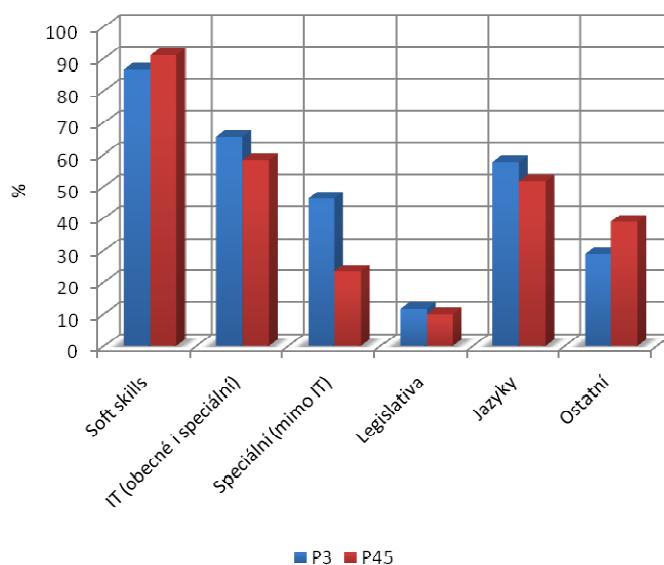
Vzdělávací aktivity rozdělil evaluátor podle jejich zaměření na pět nejčastěji se vyskytujících skupin.

Do **skupiny soft skills** evaluátor zařadil nejširší spektrum vzdělávacích aktivit zaměřených na osobní dovednosti (např. komunikace a vyjednávání, time management, schopnost řídit kolektiv). Do **skupiny IT** pak všechny vzdělávací aktivity v oblasti výpočetní techniky a to jak obecného charakteru (např. kurzy počítačové gramotnosti), tak specializované (např. práce se specifickými CAD aplikacemi).

Speciální vzdělání se vyskytuje v projektech v oblasti podpory 1.1 méně často, ale přesto mu evaluátor věnoval jednu kategorii. Do této skupiny řadil i aktivity, které žadatel označil jako obecné vzdělávání, ale z jejich popisu vyplynulo, že je možné je použít jen v poměrně úzkém okruhu povolání (např. kurz sváření). Jako samostatnou skupinu vyčlenil evaluátor vzdělávací aktivity zaměřené na **znalosti legislativy**. Poslední vymezenou skupinu tvoří **vzdělávání v oblasti cizích jazyků**. Vzdělávací aktivity, které nespádají do žádné ze zmíněných skupin, zařadil evaluátor do **kategorie ostatní**. Do této kategorie zařadil i projekty, které přímo neobsahovaly žádné vzdělávací aktivity, ale byly např. zaměřené pouze na zavádění systému dalšího profesního vzdělávání v podniku (takových projektů však bylo relativně velmi málo).

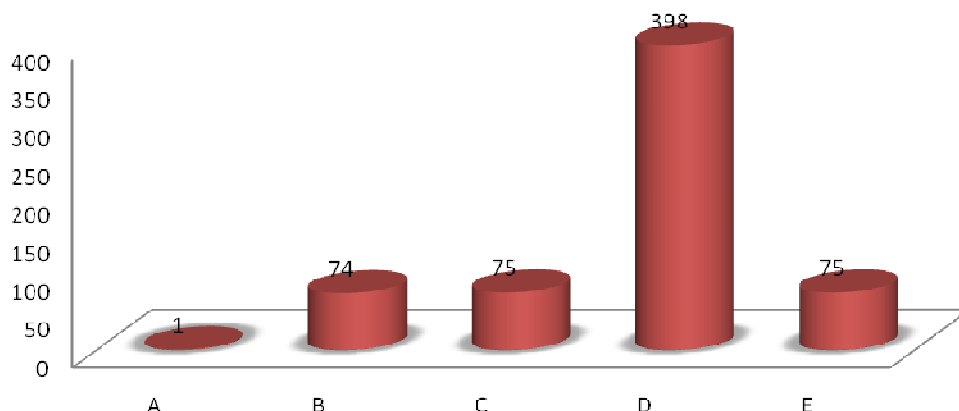
Zařazení vzdělávacích aktivit prováděl evaluátor podle údajů z IS MONIT7+ - záložku obsah projektu analyzoval u všech projektů, u vybraných projektů získával informace rovněž z dalších záložek (nejčastěji Aktivity projektu). Velká většina projektů obsahovala více vzdělávacích aktivit (tj. jsou zařazeny pod více vymezených skupin), výjimkou nebyly ani projekty, které obsahovaly všechny zmíněné kategorie. Relativní zastoupení vzhledem k celkovému počtu projektů v daném stavu uvádí graf 1.

Graf č. 1 – Zaměření dalšího profesního vzdělávání v projektech oblasti podpory 1.1 (stavy P3 a P45)

Zdroj: IS MONIT7+

Graf č. 2 – Projekty PO1 dle cílových skupin

Vysvětlivky: **A** - Sociální partneři definovaní Statutem Rady hospodářské a sociální dohody a vzdělávací instituce, **B** – Specifické skupiny zaměstnanců - mladí do 25 let, **C** - Specifické skupiny zaměstnanců - nad 50 let, **D** - Zaměstnanci, **E** – Zaměstnavatelé

Zdroj: IS MONIT7+

Typologie projektů v PO1 úzce souvisí s dekompozicí specifických cílů na klíčové aktivity projektů. Hlavním diferenciativním znakem projektů v oblasti podpory 1.1 je zaměření profesního vzdělávání, které je v rámci projektů realizováno.

Kromě zaměření vzdělávacích aktivit se projekty liší ještě skutečností, zda v rámci nich dochází i k zlepšování systému řízení dalšího profesního vzdělávání v daném podniku (v různé podobě obsahuje necelá polovina projektů).

Z tohoto pohledu evaluátor specifikoval dva charakteristické typy projektů a to buď projekty zaměřené na vzdělávací aktivity, nebo projekty zaměřené na vzdělávací aktivity a současně zavedení systému řízení dalšího profesního vzdělávání v podniku.

V oblasti podpory 1.2 je diferenciací projektů minimální. Všechny 7 individuálních projektů, které byly předloženy, mají shodný název (Restart) a obsahují téměř identické aktivity.

Prioritní osa 2 - Aktivní politiky trhu práce

Z důvodu charakteru a počtu schválených projektů je účelné zabývat se typologií pouze u projektů výzvy č. 13. Mezi dosud schválenými projekty evaluátor identifikoval několik **typů projektů** z pohledu jimi řešené problematiky:

1. Nejčastější typ představují projekty, jejichž **cílovou skupinou jsou uchazeči s určitým znevýhodněním** (zpravidla dlouhodobě nezaměstnaní). Standardním postupem takových projektů je pracovní a bilanční diagnostika následovaná nabídkou rekvalifikace nebo motivačního kurzu a osobní asistencí při hledání zaměstnání, popř. umístěním uchazeče na dotované pracovní místo. Tato skupina projektů je poměrně homogenní, odlišuje se především specifickou cílovou skupinou.
2. Druhou skupinou jsou projekty zaměřující se na **krátkodobě nezaměstnané uchazeče s cílem předcházet dlouhodobé nezaměstnanosti**. Za pozornost stojí, že projektové aktivity jsou u těchto projektů prakticky totožné jako u prvního typu (tedy úvodní diagnostika, rekvalifikace, motivační kurz, dotované pracovní místo). Přestože četnost

těchto projektů vzrostla se vzrůstající nezaměstnaností a zvýšením podílu této cílové skupiny, takto zaměřené projekty lze nalézt i mezi prvními projekty (podávanými v době snižování nezaměstnanosti).

3. Okrajově se objevují projekty, na jejichž počátku není potřeba řešení nezaměstnanosti, ale **identifikovaná poptávka po určitých profesích na trhu práce**, na níž projekt reaguje. Klíčovou aktivitou takového projektu je rekvalifikace, která má za cíl připravit vybrané uchazeče na vykonávání zaměstnání, u něhož může projekt s vysokou pravděpodobností zajistit uplatnění.

Nejvíce převažuje první typ projektu, procentuální rozložení jednotlivých typů je přibližně 75 : 20 : 5 %. Rozlišení typů spočívá především v odlišných cílových skupinách a přístupu k nim, realizované aktivity, resp. nástroje APZ jsou ve všech typech projektů zpravidla stejné. Nepotvrdila se hypotéza, že s nástupem projevů hospodářské krize a nárůstem nezaměstnanosti se budou projekty zaměřovat spíše na krátkodobě nezaměstnané uchazeče. Tuto určitou rigiditu projektových záměrů lze vysvětlit jejich dlouhodobou přípravou a limitem disponibilní finanční alokace, kterou již velká část PUP téměř vyčerpala.

Veřejně prospěšné práce

Klady	Zápory a rizika
U vysoce problematických uchazečů mohou pomoci získat pracovní návyky a vyřešit tíživou sociální situaci.	Jsou pouze dočasným řešením a po jejich ukončení nemusí dojít (zvláště za nepříznivé ekonomické situace) k integraci na volný trh práce, která by měla být primárním cílem.
Mohou být řešením v situaci, kdy dochází k výraznému dočasnému poklesu poptávky po pracovní síle.	Jde zpravidla o nekvalifikovanou práci (úklidová, pomocná činnost) a jsou proto vhodné především pro nekvalifikované uchazeče. Uchazečům s kvalifikací mohou jejich návrat na volný trh práce dokonce ztížit, protože nijak nerozvíjí jejich kvalifikaci, spíše naopak.
	Jde o velmi finančně náročný nástroj APZ.

Rekvalifikace

Klady	Zápory a rizika
Jsou vhodným řešením, pokud existuje na místním trhu práce poptávka po určitých profesích, která nemůže být uspokojena dostupnými pracovními silami.	Rekvalifikace jsou zpravidla krátkodobé (průměrná doba rekvalifikace je cca 50 dnů) a nelze tedy jejich prostřednictvím získat kvalifikaci srovnatelnou s absolvováním standardního vzdělávání. Zejména v případě jazykových znalostí takto krátká doba neumožňuje dosažení pokročilejší úrovně. V oblasti dalšího vzdělávání by měl být proto kladen důraz na vzdělávání při zaměstnání, které může mít dlouhodobý charakter a odpovídá přesně potřebám pro výkon zaměstnání.
Mohou výrazně zvýšit zaměstnatelnost uchazečů, kteří nemají žádnou nebo mají nedostatečnou kvalifikaci, příp. nevhodnou kvalifikaci z pohledu potřeb trhu práce.	Účinnost rekvalifikací je velmi závislá na správném výběru typu rekvalifikace. Při výběru rekvalifikace je nezbytné zohledňovat primárně momentální poptávku na trhu práce a dále předpoklady, dosavadní kvalifikaci a preference uchazeče. Nejvyšší úspěšnosti mohou dosáhnout rekvalifikace, které reagují na aktuální poptávku konkrétních zaměstnavatelů.
	Úspěšnost v umisťování absolventů rekvalifikací se v důsledku hospodářské krize velmi snížila (viz výrok X) a rekvalifikace proto nelze řadit mezi nástroje APZ, které mohou účinně bojovat za dané situace s nezaměstnaností. Výjimkou mohou být rekvalifikace, které přímo reagují na konkrétní poptávku nových zaměstnanců.

Pracovní a bilanční diagnostika

Klady	Zápory a rizika
Nezbytná aktivita, která umožňuje vybrat vhodné nástroje dle situace, možností a potřeb jednotlivých uchazečů a tím výrazně zvýšit úspěšnost podpory.	Diagnostika klade vysoké nároky na individuální kvalitu poradce, který s uchazečem pracuje. Zároveň může být účinnost diagnostiky výrazně omezena nedostatečnou časovou dotací na uchazeče.

Prioritní osa 3 – Sociální integrace a rovné příležitosti

3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb

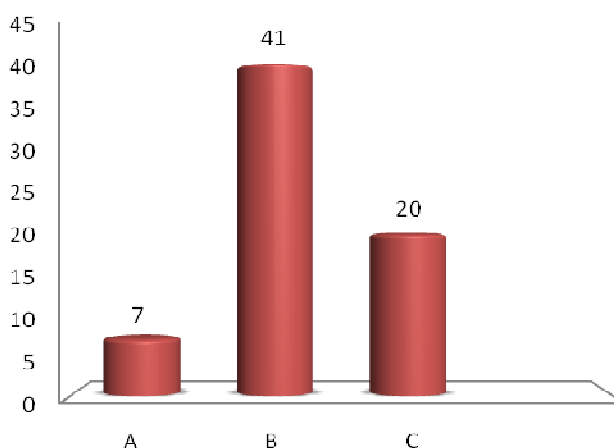
<u>Kurzy pro pracovníky v sociálních službách</u>	Realizace především akreditovaného vzdělávání pro různé cílové skupiny (stávající zaměstnaní v sociálních službách, kteří nesplňují zvýšené nároky, noví zájemci zejm. z řad osob ohrožených nezaměstnaností – pečující osoby aj.). Navazující akreditované prohlubující vzdělávání, případně rozvoj soft-skills, což je v oblasti sociálních služeb významný prvek. Některé projekty se zaměřují přímo na vedoucí pracovníky poskytovatelů.
<u>Standardy kvality poskytování sociálních služeb</u>	Školicí a metodické aktivity směřující k standardizaci kvality poskytování sociálních služeb a celkově k rozvoji vzdělávání pracovníků v oblasti řízení kvality.
<u>Plánování rozvoje sociálních služeb</u>	Projekty realizované kraji, obcemi i dalšími organizacemi (NNO) využívající komunitního plánování pro zajištění dostupnosti sociálních služeb na základě potřeb obyvatelstva daného území (kraje, obce a okolí). Vyhledávání poskytovatelů, výběrová řízení pro poskytování sociálních služeb dle lokálních potřeb, doplněné i informačními a vzdělávacími aktivitami a celkově podporou místních partnerství. Důležitým aspektem, který zahrnují některé z projektů, je transformace lůžkových zařízení na alternativní služby.
<u>Tréninková-chráněná pracoviště</u>	Zaměstnávání osob např. s mentálním postižením, které mají minimální šanci získat práci na volném trhu. Doplněné poradenstvím a terapeutickým programem zvyšuje efektivitu pracovního zapojení.
<u>Podporované zaměstnávání</u>	Komplex aktivit směřujících k uplatnění znevýhodněných skupin na volném trhu práce – zahrnuje aktivity v oblasti zvyšování motivace, pracovní návyky, orientace na trhu práce, individuální podpora při hledání a po nástupu, praxe s konzultacemi.
<u>Poradensko-vzdělávací</u>	Nabídka zejména motivačních a rekvalifikačních programů, poradenství, nácviky a exkurze, kdy není zřejmé, zda dojde k

aktivity	nalezení a udržení pracovního místa. Efektivita záleží na konkrétní klientele, určité skupiny se po poskytnutí aktivizačních programů mohou reálně zapojit na volném trhu práce (rodiče malých dětí, migranti, riziková mládež), zejména disponují-li předchozí kvalifikací a jde-li o překlenutí bariér spojených s delší dobou mimo trh práce, případně další bariéry spíše na straně jednotlivců. Jiné cílové skupiny však mají pozici výrazně ztíženou (mentálně postižené osoby) a jako účelné se jeví především jejich zaměstnávání v rámci chráněných dílen, či za poskytování dlouhodobé podpory po nalezení pracovního místa atp.
----------	--

3.2 Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit

Následující typy projektů lze považovat za základní dělení podle hlavních činností (aktivit) obsažených v jednotlivých projektech oblasti podpory 3.2. Podpory sociální integrace příslušníků romských lokalit.

Graf č. 3 – Typologie projektů v realizaci podle hlavních činností

Vysvětlivky: **A** - Vzdělávání zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů služeb v oblasti sociálního začleňování příslušníků romských komunit, **B** - Podpora sociálních služeb, **C** - Procesy poskytování sociálních služeb
Zdroj: IS MONIT7+

- (1) **Vzdělávání zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů služeb v oblasti sociálního začleňování příslušníků romských komunit**
  - Jednou z klíčových aktivit je **prohlubování odborných kompetencí** pracovníků v oblasti sociální integrace osob ze sociálně vyloučených romských komunit. Nedostatek je řešen několika projekty, kdy výstupem může být např. Manuál pro sociální pracovníky či osvěta a publikace na webu. Pracovníkům to umožní lepší a kvalitnější poskytování sociálních služeb.

Koncipování a akreditace nového rozšiřujícího kursu MPSV kdy dojde k posílení kompetencí certifikovaných terénních pracovníků - romských asistentů o kompetence ZSP (zdravotně - sociálního pomocníka). Posílením kompetencí certifikovaných terénních pracovníků (TP) – romských asistentů o kompetenci zdravotně sociálního pomocníka (ZSP) dojde ke sloučení odbornosti TP a ZSP do jedné integrované profese.

(2) Vlastní terénní práce

- **Terénní práce** - Pravidelná, dlouhodobá terénní práce umožňuje předcházet diskriminaci, sociálnímu vyloučení a umožnit vstup na pracovní trh sociálně vyloučeným Romům. Podíl na řešení a předcházení těchto jevů je dobrá práce terénních pracovníků, kteří si získají důvěru klientů a zajišťují u nich nácvik dovedností, dohled na plnění závazků, pomoc, která přispívá ke standardní životní situaci. Formální vztah úředníka a klienta je podstatně odlišný od vztahu TP k jednotlivým členům jemu svěřené komunity. TP své klienty téměř denně navštěvuje, je jim pomocníkem.
- Terénní služby jsou ve většině projektů poskytovány na základě individuálního plánu každého uživatele, kdy pracovník uzavírá s klientem smlouvu, na jejímž základě se individuální plán sestavuje.
- Práce s klienty se odehrává v terénu (na ulici, ve společných prostorách domů, v domácnostech, na úřadech atd.), stejně tak v sídle partnerských organizací. Tyto místa jsou pro klienty přirozená a mohou přispívat k vzájemné důvěře ve vztahu sociální pracovník – klient. Velmi přínosná se jeví i návaznost aktivit terénních pracovníků na služby dalších institucí (školy, soc. odbory, policie, NNO ad.).
- V této oblasti lze identifikovat v projektech různé balíčky např. balíček terénních sociálních a pedagogicko-sociálních služeb, které napomáhají ke komplexnímu řešení problematiky sociálně vyloučených romských lokalit.
- **Sociální služby napomáhající k návratu zpět do společnosti, na trh práce** – Motivace cílové skupiny spočívá v realistickém informování. Filozofií takovýchto projektů je, že „konečnou odpovědnost za problémy nese klient“, pracovníci pouze nabízejí "pomocnou ruku". Příslušník romské lokality je tak aktivně zapojen v procesu řešení vlastního problému. Pracovníci mu napomáhají zorientovat se v kritické životní situaci, získat zaměstnání, usilovat o zlepšení bytové situace a zlepšit kvalitu vzdělávání dětí. Klienti si postupně osvojí strategii pro úspěšné zapojení do společnosti, naučí se mj. hospodařit s penězi, jednat na úřadech, se zaměstnavatelem.

(3) Prevence sociálního vyloučení, sociálně patologických jevů

Cílem je předcházet ekonomické nestabilitě rodin, a to zejména prostřednictvím poskytování základního sociálního poradenství a působením na konkrétní rodiny s dětmi, s využitím odpovídajících forem metod sociální práce (podpora, doprovázení, delegování). Tyto aktivity tvoří doplněk ke službám uvedeným výše.

(4) Procesy poskytování sociálních služeb

Projekty v řadě případů vytvářejí partnerství s ÚP, samosprávou, NNO za účelem efektivnějšího uchopení podstaty problému sociálního vyloučení romských obyvatel. Mnoho subjektů se nehodlá smířit paušalizujícím tvrzením "vždyť si za to můžou sami". Potřeba hledat řešení problémů souvisejících se sociálně vyloučenými lokalitami, je v poslední době ještě podpořena vědomím, že neřešení těchto problémů může v dlouhodobém horizontu celou situaci ještě zhoršit. Je tedy nutné hledat řešení šité na míru cílové skupině či území (obci, kraji). Vhodnými nástroji hledání těchto řešení jsou např. strategické plánování, IPRM, komunitní plánování sociálních služeb a další podobné procesy.

(5) Systémová podpora

Odvíjí se zejména z výzev č. 8 a 47, které jsou zaměřeny na systémovou podporu sociálních služeb a subjektů působících v sociálně vyloučených lokalitách a podporu nástrojů umožňujících aplikaci zákona o sociálních službách. Tyto dvě výzvy byly určeny na financování Agentury. Projekt je zatím ve stavu doporučen k financování. Agentura i přes tento fakt realizuje na základě vládního usnesení plánované aktivity ve 12 pilotních lokalitách, ovšem z prostředků státního rozpočtu a v omezeném režimu. Oproti plánu, vyplývajícemu z individuálního národního projektu, Agentura nerealizuje přímou finanční podporu formou zakázek na projekty generované lokálními partnerstvími. Není tedy využíván institut lokálních asistencí, neboť ze strany Agentury není možné hradit služby, jejichž plnění není určeno ve prospěch objednatele, ale třetí strany.

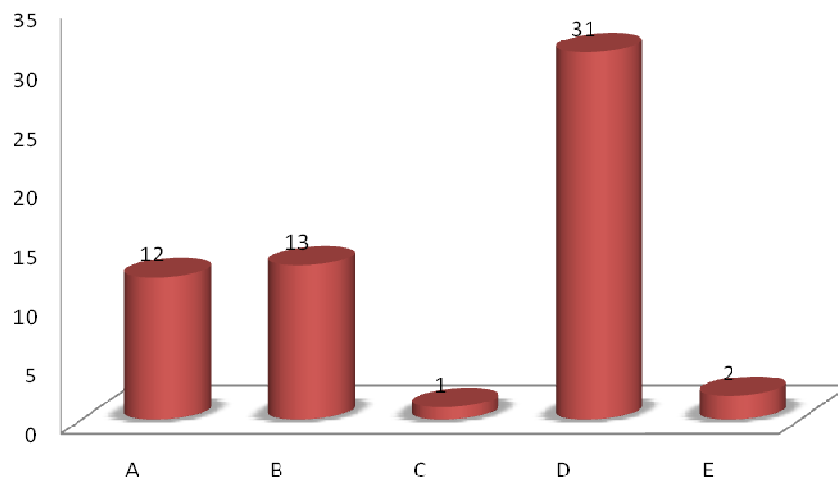
Nejvíce projektů se zaměřuje na podporu sociálních služeb. Nejčastějšími aktivitami jsou terénní programy, pracovní poradenství, poradenské moduly v oblasti zdraví, péče o rodinu, pomoc rodičům dětí při výběru školy či povolání, odborné sociální poradenství, asistované umisťování uchazečů o zaměstnání a další služby umožňující sociálně vyloučeným Romům návrat na trh práce a do společnosti.

Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit je poměrně úzce definovaná a poukazuje na nutnost řešit újeji vymezenou závažnou situaci. Toto vymezení je velmi vhodné, na rozdíl od široce vymezených cílových skupin a aktivit v ostatních oblastech podpory OP LZZ.

Při analýze projektů zabývajících se problematikou sociálního vyloučení Romů, nevystává otázka, zda se v aktivitách bude pokračovat i po skončení financování z ESF. Většina subjektů má dlouhodobé zkušenosti v romské problematice a strategii jak v práci s cílovou skupinou dlouhodobě pracovat. Ve většině projektů lze nalézt prvky spolupráce – s ÚP, NNO, školami a podnikatelskými subjekty, které nepřímou přispívají k udržitelnosti projektů i po skončení financování z ESF.

Dalším plusem v této oblasti je vládou vytvořená Agentura pro sociální začleňování romských lokalit. Hlavním záměrem Agentury je snižování a eliminace sociálního vyloučení v sociálně vyloučených romských lokalitách a jejich bezprostředním okolí. Dílčími cíli, vedoucími k naplnění uvedeného záměru, je zmapování sociální a ekonomické situace obyvatel lokalit, definování jejich potřeb v oblasti vzdělání, zaměstnanosti, bydlení a sociálních služeb, vznik lokálních partnerství, a především pomoc a odborné vedení při přípravě a realizaci lokálních strategií, směřujících k sociální integraci Romů

Graf č. 4 – Projekty oblasti podpory 3.2 dle cílových skupin

Vysvětlivky: **A** - Orgány veřejné správy působící v oblasti sociální integrace, **B** -Poskytovatelé sociálních služeb a další subjekty poskytující nebo podporující poskytování služeb pro příslušníky sociálně vyloučených romských komunit, **C** - Poskytovatelé sociálních služeb a další subjekty poskytující služby napomáhající sociální integraci cílovým skupinám, **D** - Příslušníci sociálně vyloučených romských komunit, **E** - Zadavatele sociálních služeb poskytující služby pro příslušníky sociálně vyloučených romských komunit.

Zdroj: IS MONIT7+

3.3 Integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce

<u>Tréninková- chráněná pracoviště</u>	Viz výše popsany typ aktivit, klíčové zejména pro výrazně ohrožené skupiny, pro které jsou šance na umístění na volném trhu práce mizivé (např. mentálně postižení).
<u>Podporované zaměstnávání</u>	Zahrnuje i praxe u zaměstnavatele, zejména ale jde o možnost pracovat s poskytnutím kontinuální podpory (konzultace atp.), případně je součástí vzdělávání pracovních asistentů, kteří pak ohrožené osoby dlouhodobě podporují. V projektech by se vždy měly objevovat aktivity, které spočívají v konkrétní pracovní praxi – není – li možné vytvoření pracovního místa, je třeba vždy zařadit stáž či tréninkové pracoviště.
<u>Poradensko- vzdělávací aktivity</u>	Tyto aktivity často zahrnují i bilanční diagnostiku, kariérové koučování, motivační a tréninkové kurzy, sociálně – právní poradenství a různé typy vzdělávání v oblasti soft-skills, základních počítačových dovedností a jazyků.

<u>Rekvalifikace</u>	Různé typy profesního vzdělávání vedoucí k osvojení základů konkrétní profese. Často směřované spíše na úroveň nižší kvalifikace či náročnosti (hospodyně, pomocník pro dům, pečovatel). Projekty pro více kvalifikované cílové skupiny vždy budou tvořit menšinu, ale měly by se v podpořených projektech objevovat. V některých projektech dojde k určení typu rekvalifikace až v průběhu aktivit, to by mělo být předmětem dalšího hodnocení.
<u>Podpora samostatně výdělečné činnosti</u>	V dané ose se objevuje minimum projektů, které jsou zaměřené tímto směrem, což zřejmě vyplývá ze zaměření většiny projektů na výrazně znevýhodněné osoby (osoby s těžšími formami zdravotního postižení, osoby bez pracovních zkušeností atp.). Zajímavý projekt zaměřený na podporu samostatně výdělečné činnosti přichází s neobvyklým prvkem mezigenerační spolupráce – žen mladých a nad 50 let. Kromě podpory v podobě mentoringu a dalších rozvojových aktivit mladé ženy získají možnost naučit se obsluhovat e-shop a získají trénink prodejních dovedností. Starší ženy potom mohou uplatnit svoje dovednosti v oblasti ručních prací ve virtuální firmě. Ačkoliv v tomto projektu dochází k určité věkové stereotypizaci, lze jej hodnotit jako inovativní a slibující vysokou efektivitu. Ženám dává do rukou nástroj, který může přinést do budoucna stabilní příjem, kvalifikace v obchodních a prodejních dovednostech je na současném trhu práce žádaná.

3.4 Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života

<p><u>Služby péče o děti</u></p>	<p>V této skupině projektů se setkáváme s tzv. miniškolkami (péče o děti v menším kolektivu, snížený věkový práh oproti školám) nebo školky s cílem splnění požadavků školského zákona (č. 561/2004). Mezi hodnocenými projekty převažují aktivity firem pro vlastní zaměstnance. To lze hodnotit výrazně pozitivně z hlediska udržitelnosti, jistým rizikem může být určitá homogenita dětí v dané skupině. Problémy vytváří i legislativní situace, kdy koncept miniškol nebyl schválen, tudíž v podstatě nelze klást nároky na splnění vyjasněných kritérií pro provoz. Inovací jsou projekty, které zahrnují širší partnerství a osvětové působení, problematicky vnímáme vstup komerčních subjektů, kdy není je otázkou režim poskytování péče po skončení financování ESF, resp. její finanční dostupnost.</p> <p>Podpora rozjezdu a provozu služeb péče o dítě, nejen ve formě doprovodných opatření (účast na kurzech, hlídání v době hledání pracovního místa), je hodnocena jako klíčová aktivita podporující rovné příležitosti žen a mužů.</p>
<p><u>Podpora samostatně výdělečné činnosti</u></p>	<p>Podnikání nabízející flexibilitu v nastavení míry a harmonogramu pracovní činnosti je důležité pro podporu sladování osobního a pracovního života. Podpora podnikání je vhodná pouze pro určité skupiny žen, které zvládnou administrativu atp., pro obzvláště rizikové skupiny jsou vhodnější spíše družstva atp. Problém je, že u řady podpořených organizací není zřejmé, nakolik budou v oblasti působit do budoucna, po skončení financování z ESF. Z analyzovaných projektů vyplývají opakované zaměření na podporu nových podnikatelů, ale chybí práce s těmi, kteří už začali podnikat a potřebují činnost zlepšit a vůči trhu práce jsou do jisté míry v ohrožené pozici (ženy s malými dětmi, starší ženy atp.). V dané oblasti dochází k řadě rychlých změn – zejména v oblasti legislativy, odvodů, ale i s ohledem na situaci na trhu a vhodném výběru podnikatelské činnosti. Školení je tedy efektivní pouze v případě, že na něj reálně v poměrně krátkém časovém úseku opravdu naváže spuštění vlastní podnikatelské činnosti.</p>

<u>Vzdělávací aktivity typu měkkých dovedností, poradenství</u>	<p>Tyto aktivity jsou jistě přínosné a pozitivně hodnocené ženami, pro které jsou určené, nicméně zpracovatel se domnívá, že se nejedná o udržitelnou aktivitu, kterou by bylo možné kontinuálně financovat po ukončení/omezení financování z ESF. Rozvojové aktivity tohoto typu by měly být spíše součástí činnosti zaměstnavatele, úřadů práce, případně svépomocnou aktivitou matek/rodičů. Problémem je, že řadě žen nechybí motivace pro nástup do práce, ale chybí jim přijatelné podmínky pro její výkon. Důležitá je pak podpora partnerství, např. s mateřskými centry, čímž vznikají podmínky pro neformální multiplikaci vzdělávacích aktivit.</p>
<u>Rekvalifikace</u>	<p>V oblasti nabídky rekvalifikací se objevují projekty stereotypní (hospodyně, pečovatelka, asistentka), které ne vždy mají opodstatnění z hlediska potřeb trhu práce a jsou problematické v kontextu uplatňování horizontálního tématu rovných příležitostí, resp. požadavku podpory nestereotypních profesí pro ženy a muže. Tzn., že projekty s cílem např. podpořit muže ve vstupu do sociálních služeb a naopak ženy například seznamovat s pokročilými technologiemi podle dostupných informací zcela chybí. Zcela zásadní ovšem je směřovat rekvalifikace do oborů, které jsou perspektivní a kde je realistická šance na uplatnění. Pracovní pozice typu asistentka, by se v podpořených projektech rozhodně neměly objevovat, možnosti získání práce v této oblasti jsou velmi nízké¹. Projekty by vždy měly vycházet z analýzy současné situace na lokálním trhu práce se simultánním zhodnocením perspektiv do budoucnosti. Obecně se jako ideální jeví realizovat rekvalifikace v partnerství se zaměstnavateli, případně s přímou návazností na podnikatelské poradenství. Chybí projekty na odbornější úrovni, které by umožnily opravdu výrazný profesní posun a jak již bylo mnohokrát výše zdůrazněno získání opravdu kvalitního pracovního místa. Důraz je však třeba klást i na podporu osob bez kvalifikace. V tomto by pokryté cílové skupiny měly být rozmanité.</p>
<u>Proměna institucí</u>	<p>Několik jednotlivých projektů se v zásadě zaměřuje na institucionální proměny, ať už jde o organizace státní správy (např. úřady práce) nebo přímo o zaměstnavatele. Cílem je podpořit tyto organizace v takových změnách fungování (zejména dovnitř, vůči svým zaměstnancům), které podpoří změnu pracovní kultury ve smyslu větší flexibility: tedy podpora zkrácených úvazků, práce z domova, flexibilní pracovní doby, postupný návrat rodičů atp..</p>

¹ Nižší administrativní pracovníci /kromě úředníků ve službách a obchodě, nabídka pracovní síly (uchazeči o zaměstnání): 39 525, volná pracovní místa: 816, viz Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Kalendář publikování míry nezaměstnanosti*. [online]. [cit. 2009-12-10]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat>; reálně samozřejmě může být poměr jiný s ohledem na místa neohlášená na ÚP.

Prioritní osa 4 – Veřejná správa a veřejné služby

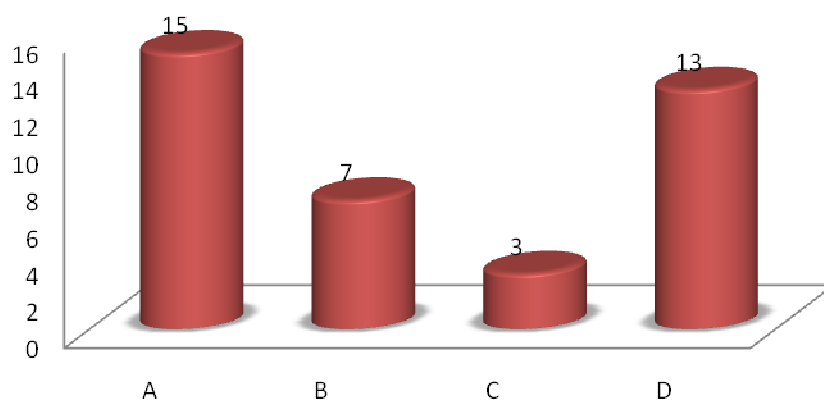
Na základě analýzy projektů v systému MONIT7+ můžeme rozdělit projekty na 4 základní typy, jak je uvedeno v grafu č. 5. Zde je uveden počet podobných projektů a v tabulce č. 1 je k jednotlivým typům projektů přiřazena i celková schválená alokace

Podané projekty se velkou měrou zaměřují na implementaci systémů pro tvorbu kvalitnějších procesů v eGovernmentu (cca 67%). Na druhou stranu jsou zde projekty (cca 33%), které řeší vzdělávání zaměstnanců veřejné správy v různých regionech. Evaluátor zde neshledává výrazný převís jednoho typu projektů nad druhým, nicméně vzhledem k zaměření operačního programu na rozvoj lidských zdrojů je doporučováno sledovat rozložení schválených projektů tak, aby docházelo k naplňování globálních cílů, konkrétně efektivnosti výkonu veřejné správy a veřejných služeb.

Vzdělávací aktivity ve veřejné správě je potřeba realizovat v návaznosti jak na nově vznikající systémy financované z programu OP LZZ tak na ty, které jsou realizovány z jiných finančních prostředků, jakožto dříve schválené aktivity institucí veřejné správy, které potřebují tyto nové systémy zavádět a efektivně je mezi sebou propojovat. Přestože není sledováno regionální rozložení mezi jednotlivými typy schválených projektů, předpokládá se, že rozdělení rovnoměrné tak, aby ve všech regionech mohly vznikat rovnoměrné podmínky pro snadnou implementaci e-Governmentu.

V postupu zavádění informačních a komunikačních technologií jsou v OP LZZ identifikovány činnosti spojené s tvorbou koncepčních dokumentů strategického charakteru, které musí jasně stanovit možnosti zakládající se na politických a technologických možnostech, aby bylo možno racionálně provádět elektronizaci činností veřejné správy a veřejných služeb. Zde je zahrnuto detailní analytické řešení realizovatelnosti a dopadů navrhovaných procesů, pro které je klíčová totožná architektonická skladba zajišťující logicky a technologicky konzistentní systém pro rozvoj elektronické veřejné správy.

Graf č. 5 – Zastoupení podporovaných aktivit v projektech

Vysvětlivky: **A** - Analýzy projektového záměru, **B** - Studie proveditelnosti, **C** - Tvorba a implementace systémů, **D** - Vzdělávání / proškolení.

Zdroj: IS MONIT7+

Tabulka č. 1 – Přehled typových projektů v realizaci a alokace na ně plynoucí

Typ projektu	Počet projektů	Celková alokace (CZK)	Celková alokace (EUR)
Analýzy projektového záměru	15	40 516 213,2	1 534 705,0
Studie proveditelnosti	7	18 787 490,5	711 647,4
Tvorba a implementace systémů	3	177 107 965,6	6 708 635,1
Vzdělávání / proškolení	13	48 861 521,6	1 850 815,2

Zdroj: IS MONIT7+

Nejpočetnější skupinou projektů je zpracování analýz, které by měly být základem komplexního řešení přispívajícího ke zkvalitnění procesů ve veřejné správě. Předmětem analýz je posuzování vazeb projektu na další realizované projekty Smart Administration, jako jsou návrhy datových a procesních architektur systémů, základní registry a identifikace zdrojů dat a řešení naplňování systému, nastavení provozních parametrů a ostrého provozu systémů aj. Tyto projekty by měly značně časově předcházet vzdělávacím projektům, které by následně synergicky navazovaly a tvořily by tak nedělitelný celek v cyklu efektivního zavádění e-Governmentu do praxe.

Druhou početnou skupinou schválených projektů jsou projekty na proškolení zaměstnanců veřejné správy, respektive zvyšování kvality lidských zdrojů. Tento typ projektů je významný v koncepci „vstřícné veřejné správy“, protože chybějící kompetence dotčených pracovníků mohou ohrozit efektivní fungování vytvořených elektronických nástrojů. Proto je nanejvýš důležité zaměřit vzdělávání na oblast IT a zajistit tak kvalitní propojení nejen samotných elektronických nástrojů mezi sebou, ale i systému kvalitně proškolených osob zajišťující efektivní a hospodárnou obslužnost.

Dalším typem projektů jsou studie proveditelnosti. Cílem těchto projektů je zpracování odborných analýz a dalších podkladů pro přípravu a následnou realizaci vlastního investičního projektu. Rovněž se jedná o projekty, které by měly být do značné míry realizovány stejně tak jako zpracování analýz projektového záměru ve značném předstihu. Vzhledem k pokročilému období implementace OP LZZ hodnotitel shledává značné riziko, že tyto projekty nebudou mít do budoucna návaznost a to převážně z hlediska finančního tak aktuálnosti potřeb.

V neposlední řadě byly schváleny projekty, které se zaměřují na modernizaci či restrukturalizaci stávajících systémů, popřípadě fungují jako návrh modelu pro tvorbu nových systémů. Z pohledu koncepce projektů je detailně rozvržen postup realizace projektů a jejich návaznost nejen na současné systémy, ale i ty potenciální. Zde je nanejvýš důležité sledovat i dynamiku a pružnost systému reagovat na budoucí požadavky. S těmito změnami je potřeba rovněž počítat i u uživatelů (poskytovatelů či příjemců informací), kterým by mělo být zajištěno adekvátní vzdělávání v závislosti na aktuálních požadavcích pro hospodárnou obslužnost.

Evaluátor se domnívá, že projekty jako jsou analýzy projektového záměru a studie proveditelnosti by měly být schvalovány s předstihem, jelikož na ně mohou navazovat a „čekat“ další projekty, které budou zbytečně oddalovány, přičemž jejich realizace může významně ulehčit nejen agendě veřejné správy. Významným a krajním rizikem při nevhodném načasování je nerealizování projektů, které může pramenit z nedostatku finančních prostředků, změny politických potřeb aj.

Rozdělování podpory mezi jednotlivé žadající instituce je rovnoměrné. Výše schválené alokace na typy projektů zaměřených na vzdělávání zaměstnanců veřejné správy je v jednotlivých regionech rovnocenné. Pokud se jedná o zbylé projekty zaměřující se na zvýšení kvality systémů nebo hodnocení jejich kvality, je podpora závislá spíše na rozsahu projektu a jeho klíčových aktivitách, než na regionálním rozložení a to z toho důvodu, že projekty jsou zaměřeny zejména na implementaci e-Governmentu jako celku, který je potřeba řešit ve všech regionech ČR

Prioritní osa 5 – Mezinárodní spolupráce

Ve skupině 35 projektů v realizaci lze projekty klasifikovat do tří typů podle hlavního cíle projektu. Tyto 3 skupiny projektů odpovídají v zásadě zaměření aktivit ve výzvě č. 12. 100 % projektů v realizaci je zaměřeno na výměnu zkušeností a přenos dobré praxe. Okruhy podporovaných aktivit, se v projektech do značné míry prolínají a doplňují. Velmi malé procento projektů je zaměřeno na spolupráci mezi subjekty (způsobeno zejména nekoordinací výzev na Evropské úrovni) a vznik nových tematických sítí. Většina tematických sítí, vznikla v době CIP EQUAL a zejména tematická síť na podporu sociálního podnikání funguje dále v rámci mezinárodní spolupráce OP LZZ.

(1) Inovativní projekty - Výměna zkušeností a přenos dobré praxe

Projekty se nejčastěji zaměřují na výměnu zkušeností, přenos inovací a dobré praxe do prostředí ČR. Nejčastějším cílem je vytvoření metodik, koncepcí a jejich pilotní ověření v podmínkách ČR. Jen velmi málo projektů se zabývá udržitelností po skončení financování z ESF. Jako udržitelné se zde jeví internetové portály dostupné cílové skupině ale i široké veřejnosti, zapojení zástupců samospráv a vzdělavatelů do místních tematických sítí. Povědomí o problematice je diskutováno na konferencích se zahraniční účastí.

V některých projektech lze nalézt i konkrétní návrhy legislativních změn – př. regularizace², jež určitě patří mezi velmi diskutované problémy ČR.

(2) Rozvoj partnerství a tematických sítí

Tyto projekty se zaměřují na vznik a rozvoj partnerství přispívající k spolupráci v rámci oborů, mezi různými sektory i mezi sítěmi neziskových organizací. Zde se opakuje nemožnost zapojení partnera s finančním příspěvkem (ÚP, podnikatel).

Sociální podniky – projekty velmi často navazují na tematickou síť založenou již CIP EQUAL a snaží se dále zvyšovat povědomí o sociálním podnikání a připravit návrh odpovídajícího modelu infrastruktury sociální ekonomiky v ČR.

---

2 Souhrnem tedy můžeme regularizace definovat jako plánované udělení povolení k pobytu ze strany státu pro cizince, kteří spadají do vymezené množiny a kteří na území státu pobývají nelegálně, za účelem dosažení společensky prospěšných cílů, přičemž jsou cizincům prominuty stanovené právní delikty.
Dostupné z:
Senát ČR. *REGULARIZACE NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČESKÉ REPUBLICE*. [online]. [cit. 2009-11-10]. Dostupné z: http://www.uprchlici.cz/ppu/docs/regularizace-nelegalni-migrace-v-cr_20060613143500.pdf

(3) Mobilita - Posílení kapacit NNO

Cílem těchto projektů je posílení kapacit NNO tak aby byly schopné úspěšně realizovat projekty vedoucí k různým cílům (např. ke snižování nezaměstnanosti znevýhodněných skupin na trhu práce, zvýšení kompetence NNO pro rozvoj udržitelných partnerství, vzdělávání pracovníků NNO).